

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnilstvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznikov, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 285.

V Ljubljani, v torek 14. decembra 1897.

Letnik XXV.

Protijudsko strankarstvo.

Strankarska vlada se je pokazala tudi v gospodarskem oziru vredna svojega imena. Od l. 1867 do l. 1880 je neomejeno vladal liberalizem pri nas. Zastopniki narodov so bili v manjšini. In v tem času sta se samo dva borna socijalna zakona sklenila. Dva in nič več!

Prvi je ustanovil prostovoljna obrtna sodišča. Obrtniki: delodajavci in delavci so dobili s tem zakonom pravico ustanoviti si sodišča za svoje zadeve. Toda ta zakon je bil že zavoljo tega mrtvorojeno dete, ker je prepuščal sodišča prosti volji neorganiziranih obrtnikov in delavcev. Brezvspešen je bil in omenjamo ga samo zato, da tem bolj spoznamo, kako nič se ni brigala strankarska vlada za izboljšanje socijalnih razmer.

Drugi zakon liber. gospodarstva je izpremenil kaz. zakon, ki je obteževal delodajavcem in delavcem združevanje. Res je, da so dobili delavci po njem več slobode in da se je društveno življenje med njimi živahnjeje pričelo; a dostaviti moramo, da so tudi delodajavci za svoje „ringe“ in kartele dobili lepšo priliko. Ne motimo se, če rečemo, da je z ozirom na tvorničarje liberalna stranka v tem oziru posegla.

Med tem pa je propadal kmečki in obrtni stan. Delavci so bili brez varstva, brez zakonite opore, v pravem pomenu besede izobčeni in brezpravni. Sleparija na borzah je pa cvetela in kapitalizem je žl. Židovska južna železnica je vsled vladne in državnih poslancev krivde izžemala ljudstvo. L. 1873 je bil grozni krah, kjer je na tisoče ljudi prišlo ob vse premoženje, vidni sad liberalnega gospodarstva. Liberalni poslanci so se sami vdeleževali umazanih špekulacij, zato državni zbor ni mogel ničesar storiti. Državni dolg je rasel, davki so se vedno večali, ljudstvo je pa uboževalo od dne do dne bolj.

Ko je Taffe zvaril protiliberalno večino, se je jelo boljšati. Jelo, pravimo, ker v socijalnem in gospodarskem oziru imamo v Avstriji pač le same začete. Obrtnikom se je v zadrugah ustvarila zametna organizacija. Delavcem se je dalo nekaj zakonitega varstva: preluknjani normalni delavnik, skromen začetek nedeljskega počitka, nekaj določb v varstvo otrok in žensk. Ustanovilo se je zavarovanje proti nezgodam in bolniško zavarovanje, vzakoni se je poskus, da se popravijo bratovske skladišča. Za kmeta se pa tudi sedaj razven z ustanovitvijo in in podporo kmetijskih strokovnih šol ni nič storilo.

Povdarjati moramo namreč, da so se liberalci z vsemi silami ustavljali navedenim socijalnim naredbam. Tarnali so, da morajo tvorničarji propasti, če se uvede delavsko varstvo, upirali so se izboljšanju kmečkega stanu. Zalibog so se dali Poljaki velikokrat preslepiti njihovemu besedičenju in tako se je le malo moglo izvršiti. A kar se je izvršilo, je zasluga katoliških mož. Iz srede katoliških zastopnikov: duhovnikov in vzlasti izmed plemstva so vstajali možje, ki so neprenehoma zahtevali krepke socijalne preosnove. Samo njihovemu prizadevanju se je zahvaliti, da se je vsaj to delavsko varstvo in zavarovanje izvedlo, ki je imamo, in da se je vsaj pričela organizacija obrtnega stanu. Ti zastopniki so tudi vedno kazali na propadajočega kmeta, toda ni jim bilo mogoče zmagati. Strankarstvo je še preglo-

boko tičalo v državnem zastopstvu in v strankarstvu se je mislilo le na osebne ali zasebne koristi, na ljudstvo se je pa popolnoma pozabilo.

Pribijmo ob ti priliki, kar socijalni demokratje tolikrat lažejo, da je namreč klerikalna stranka imela vse v rokah in da ni ničesar storila za delavce. — Laž je, da bi bila v ustavni dobi, — in le o ti moremo govoriti, ker preje je vladal absolutizem, — kedaj imela četa katoliških mož večino. Resnica pa je, da kar se je zgodilo za delavca in za delavske stanove v naši državi, se je zgodilo po njeni neustopni vstrajnosti v boju za ljudske pravice.

Pribijmo pa hkrati še to, da so bili ravno tisti, s katerimi so se socijalni demokratje zvezali ob državnozbornih volitvah in ob zadnjem zborovanju državnega zbora v skupno razbijanje in pretep — namreč liberalni Nemci — najhujši nasprotniki pravičnih socijalnih zakonov.

Strankarska liberalna vlada je bila protijudska in protijudska je tudi zmes strankarskih poslancev, ki so se našli v sovražstvu proti narodu in njihovim zastopnikom.

Protijudska je socijalna demokracija, ker trga najsvetejše — vero in ljubezen do domovine ljudstvu iz srca, ker uči ljudi za krvavo vstajo, ker mu izsesava trdo prislužene groše v umazane namene judovskih voditeljev, ker slepari z obljubami, ki se na svetu izpolniti ne dade.

Protijudski je liberalizem po vsem svojem bistvu in po vsem svojem delovanju.

Protijudski je nemški nacionalizem, ker sloni na načelu, da je nemško ljudstvo višje od slovanskega, da je nemštvo zato, da vlada, Slovani pa, da mu hlapčujejo. S tem škoduje nemškemu ljudstvu samemu, slepeč ga z neumno ošabnostjo, zraven pa zatira pravice nad 15 milijonov broječih avstrijskih Slovanov.

V skrbi za socijalno preosnovo, za izboljšanje delavskih stanov se bo tudi sedanja večina morala še krepko razvijati. Bo se tudi, ker si je v tem oziru že zarisala pot. Katoliška ljudska stranka in „Slovenska krščanska narodna zveza“ imati v svojih programih tudi „krščansko-socijalno preosnovo.“ Vsi zastopniki narodov so pa v svojem odgovoru na prestolni govor, ki se je sklenil v adresem odseku dne 25. maja 1897, izjavili, kaj namravajo. Njihove besede v tem oziru slovejo:

„Le z resnimi in pravičnimi navedenimi sedanjimi socijalnimi vprašanji primerno in srečno rešiti, obstoječa nasprotja med gospodarsko močnejšimi in slabejšimi omehčati.“

Popolnoma priznavajoč visoko važnost socijalnih preosnov, bo drž. zbornica nanje posebno pazila, da skuša z nadaljevalnim vzgajanjem in razvojem sedanjega družabnega reda doseči pravičnost in s tem povzdigne duševni in gmojni blagor širokih vrst v prebivalstvu in vzlasti zagotovi delavcu varstvo v nesreči in starosti.

Hkrati hoče državni zbor resno se potezati za vse, kar more povzdigniti poljedelstvo, obrt in trgovino. —

Največji del prebivalcev iz kraljestev in dežel, ki so zastopane v državnem zboru, se živi s poljedelstvom; tem občutljivejša zadeva torej našo državo

za celo Evropo tako težka poljedelska kriza, ki v prvi vrsti preti obstoj kmečkega stanu. Državna zbornica bo torej s popolno pazljivostjo obravnavala vse, kar moreta za državo in družbo tako važni stan in poljedelstvo sploh povzdigniti.

Zbornica hoče tudi obrtnemu stanu, ki je v veliki nevarnosti, pomagati s preuredbo obrtnega reda, z razširjenjem strokovne izobrazbe, s pomočjo in podporo strokovnim zadrugam.

Tako so se izrazili zastopniki narodov za svoj namen.

V svojem proglasu dne 10. decembra 1897 pa obžalujejo, da niso mogli vstreti ljudskim upravičenim in nujnim željam v gospodarskem in socijalnem oziru.

Da ga niso mogli izvršiti, so krivi tisti, ki so preprečili vsako zborovanje, kriva je tu se pokazava strankarska strast in zaslepljenost.

Kdo je še mož beseda?

Iz Zagreba, meseca decembra.

Kako ponosno so javili mažaronski časopisi sklep hrvatskih poslancev na ogerskem saboru, da bodo z vso odločnostjo zahtevali od ogerskega finančnega ministra, da koncem tega leta popolnoma odstrani izključno pravo točarine na Hrvatskem. To so bili hrvatski poslanci prisiljeni storiti, kajti vsa Hrvatska se je vzdignila proti tej krivici, katero trpe Mažari pri nas, dočim so jo na Ogorskem odpravili že pred petimi leti. Ogorski minister je bil obljubil, da izpolni čim preje to željo hrvatskih poslancev, ali je ob enem zatrjeval, da je vse to v zvezi z vrejenjem posrednih davkov med Ogorsko in Avstrijo, pa da se bode vsa zadeva vredila prigodom obnove finančne nagodbe med jedno in drugo državno polovico.

Zakaj pa ni minister čakal tudi na Ogorskem tako dolgo z odstranjenjem tega prava, nego ga je pustil le Hrvatske na veliko škodo? Razlog je popolnoma jednostaven. Hrvatska ima po prvi finančni nagodbi pravico, da jej pripadajo vsi užitninski dohodki za vzdrževanje občinske uprave. Ta pravica bode Mažare v oči, kajti za državno blagajno bi to bili lepi dohodki. Sicer so Mažari že večkrat poskušali, kako bi Hrvatim to pravico vzeli, ali do zdaj še niso uspeli. Zdaj imajo pa zopet priliko za to. Hrvati zahtevajo namreč, da se odstrani pravo točarine, a Mažari snujejo, kako bi zato dobili od njih užitninski davek. Ta predlog mislijo postaviti, ko pride do nove finančne nagodbe. Hrvati naj dajo užitnino, mi njim pa pravo točarine. A za Hrvate bilo bi potem še huje, ker bi za vzdrževanje svojih občin dobili grozne naklade na neposredne davke. Ne moremo si zagledati niti misliti, da bi Hrvati v tej zadevi hoteli kaj popustiti, če imajo sploh še kaj srca za svojo domovino.

Ker pa zdaj ni nade, da bi se začele razprave o finančni nagodbi v kratkem času, zahteval je hrvatski minister Josipović, da se odstrani pravo točarine na Hrvatskem, kakor je obljubil ogorski minister. In to je tudi pravično. Kaj mora zares le Hrvatska trpeti v gmojnem pogledu zato, če se ne morete sporazumeti Ogorska in Avstrija? Minister Josipović pa je moral to storiti tudi radi tega, ker

520 J. K.

se je ravno on hrvatskim poslancem na ogerskem saboru izjavil, da bode to pravo točarine koncem tekočega leta odstranjeno. Celo finančni minister Lukač je obljubil, da pride v hrvatski klub, da se dogovori s poslanci v tem pogledu. Ali minister Lukač se je premislil, pa ni prišel niti v klub, niti je pripravljen, točarinsko pravo že koncem tega leta odstraniti. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. decembra.

Poljski ljudski shod v Krakovu, sijajna manifestacija slovanske vzajemnosti, se je vršil ob nepričakovano mnogobrojni udeležbi. Poleg nebroj poljskega naroda se je udeležilo velepomembnega shoda dvajset poljskih ter dvanajst čeških in hrvatskih državnih poslancev. Predsednikom shoda je bil z vzklikom izvoljen poslanec dr. Weigel, častnimi predsedniki pa poslanci dr. Stransky, dr. Pacak, Biankini in Vuković. Po slovesnem nagovoru predsednika, v katerem se je posebno zahvaljeval češkimi in hrvatskim zastopnikom za udeležbo na shodu, sta pozdravila zborovalce v ime Čehov dr. Pacak ter Biankini v ime Hrvatov. Cesarju se je poslala udanostna izjava, bivšemu ministerskemu predsedniku grofu Badeniju ter poslancem Ebenhoch, Falkenhayn in Fuchs se je pa brzojavnim potom izrazilo spoštovanje in priznanje. Na to se je pričela razprava o posamnih točkah dnevnega reda. O političnem položaju je poročal dr. Sokolovski, ki je posebno živo naslikal potrebo slovanske vzajemnosti kot slovanske protisile napram hegemoniji Germanov. Za njim so govorili poslanec dr. Danielak o koristih in pomenu slovanske solidarnosti, Zubek ter antisemit dr. Dobija. Po dovršenih govorih so se vsprejele nastopne resolucije: 1. Opiraje se na državne osnovne zakone, ki jih je potrdil vladar s svojo prisego in v katerih je priznana vsem avstrijskim narodom pravica do obstanka in do razvoja na narodni podlagi, zahtevamo kot z ostalimi enakopravni državljani, da se strogo izvedejo ustavni zakoni in na njih temelječa enakopravnost vseh narodov. 2. Izrekamo zahvalo in priznanje vsem onim poljskim poslancem, ki so v državnem zboru stali v slovanskih vrstah, ter jih pozivljamo, da vztrajajo na tem stališču, ki je zahteva narodno načelo, čut slovanske solidarnosti in politični interesi, ob enem pa izrekamo največjo nevoljo in grajo onim poslancem naše dežele, ki izdajajo svoje volilce s tem, da so se postavili na stran slovanstvu sovražnih elementov, onemogočili parlamentarno delovanje s svojimi silovitostmi in izročili narode absolutizmu na milost in nemilost. 3. Zahtevamo razširjenje po ustavi zajamčenih pravic. 4. Zahtevamo razširjenje deželne avtonomije z istodobnim razširjenjem volilne pravice. — V peti resoluciji se zahteva od vlade, naj ugotovi narodnostnim zahtevam Čehov in Poljakov v Šleziji, v šesti pa, naj se v kratkem skliče splošni vseslovanski shod. Po vsprejemu teh resolucij je predsednik zaključil prevažen shod, ki bo gotovo mnogo pripomogel, da se še bolj utrdi slovanska vzajemnost, ki je strah in groza našim najbolj zagrizenim nasprotnikom. Mi želimo le, da se čim preje uresniči na tem shodu izražene, povsem upravičene ter v osnovnih državnih zakonih utemeljene zahteve, ob enem pa najradostneje pozdravljamo sproženo idejo o vseslovanskem shodu.

Ministra za Galicijo še vedno niso našli. V zadnjem času so poročali razni listi iz povse zanesljivih virov, da je ministerski predsednik baron Gautsch ponudil to mesto poljskemu poslancu grofu Dzieduszyckemu in da se ta ni protivil tej ponudbi. Da, poročalo se je celo, da bo njegovo imenovanje v kratkem objavljeno v uradnem listu. Sedaj se je pa pokazalo, da so bila dotična poročila še prezgodnja. „Dziennik Polski“ vé namreč poročati, da grof Dzieduszycki ne vstopi v Gautschev kabinet kot minister za Galicijo, ker je kot avtonomist in avtor adresnega načrta v javnosti preveč znana oseba. S tem toraj zopet ne bo nič in baron Gautsch se je nekda zopet obrnil do grofa Pininskega, kateri pa, kakor se vidi, še vedno vztraja pri svoji prvotni izjavi. Najbrže ne bo drugače, da zasede tudi to mesto kak sekcijski načelnik in mej temi so kar trije kandidati za izpraznjeni ministerski sedež.

Zunanji minister grof Goluhovski je bil včeraj odlikovan od cesarja z najvišjim avstrijskim redom. Kakor nam je sporočil brzojav, mu je podelil cesar povodom včerajšnje avdijske veliki

križ reda sv. Štefana. Odlikovan je bil v prvi vrsti za zasluge, ki si jih je stekel na polju zunanje politike, za katere mu je tudi delegacija izrazila popolno priznanje. S tem odlikovanjem so pa nadalje priznani vspehi, ki jih je imel povodom razprav v delegacijah, in mogoče je tudi, da so s tem v zvezi njegova prizadevanja zadnjega časa z ozirom na notranjo politiko.

Ministerska kriza v Italiji še vedno ni rešena. Spočetka so naglašali razni italijanski listi, da ta kriza Rudiniju ne bode provzročala nikakih težkoč, ker razun bivšega zunanjega ministra Visconti-Venosta ni imel noben član bivšega kabineta, izvemši seveda vojnega ministra Pelloux, ki je provzročil vso krizo, posebnih pomislekov, da ne bi več vstopil v Rudinijev kabinet. Listi so zadnje dni minulega tedna že objavljali popolno ministersko listo, in zatrjevali, da se je tudi Venosta dal potolažiti ter da bodo v najkrajšem času objavljena imena novih mož. V nedeljo in včeraj se je pa stvar nekako vse drugače zasukala. Kakor povzamemo iz poročil lista „Messaggero“, je zavladovalo neko nespornost med Rudinijem in Zanardellijem in je sedaj možno misliti le na ministerstvo Visconti-Venosta Brin. To vest potrjuje v drugi obliki tudi „Popolo Romano“, ki izjavlja, da je neosnovano poročilo, ki zatrjuje, da ostane na krmilu dosedanje ministerstvo in da se ločijo le nekateri sedaj nemogoči možje. Vidi se, da je stvar precej zamotana in da je Rudini izgubil precej nade, da se mu iznova poveri vodstvo italijanske vlade.

General Weyler je v nedeljo opoldne po dolgem prestanku zopet vrnil se v Madrid. Tem povodom je Sagastova vlada izdala več strogih ukazov na vojaštvo ter redarstvo in pozivljala tudi madridsko prebivalstvo, naj se izogiblje vsakih demonstracij. Morda je ravno to pomagalo, ali pa prebivalstvo ni preveč težko pričakovalo kubanskega „junaka“, gotovo je le, da je bil vsprejem na kolodvoru precej mrzel in da so ga na kolodvoru pozdravili le njegovi najožji somišljeniki, mej temi posebno generala Azcarraga in Borrero, ter nekaj republikancev, karlistov in pristašev Romera Robleda. Nekatera poročila sicer zatrjujejo, da se je zbralo na kolodvoru poleg teh še več tisoč radovednežev, ki so pozdravili prišleca z živahnimi klici, toda najbrže general Weyler sam ni rad poslušal takih pozdravov ter se je raje v zaprtem vozu odpeljal v svoje stanovanje.

Na Kubo vkljub uvedbi znane avtonomije še vedno ne vlada mir, kakoršnega si želi španjska vlada. O kaki pacifikaciji, o kateri se je pred nekaj časom pisalo zelo mnogo, še ni ne duha ne sluha, nasprotno se marveč poroča, da se nahaja v vzhodnih pokrajinah še vedno nad 2000 vstašev, in sicer v pokrajini Pinar del Rio ter ravno toliko v pokrajini Santa Clara. Naskočili so znova Ruamo ter pri ti priliki baje zgubili kakih sto mož. Tudi pri Bacitu so bili neki precej tepeni. Tolaži pa Špance brzojavno poročilo iz Havane, da zahtevajo vstaški vodje od vlade v Madridu pojasnil glede avtonomije, in smatrajo ta korak, ako je resničen, za napoved popolnega miru. Da se Španci le ne bi varali.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. decembra.

(Imenovanja) G. finančni koncipist Karol Pogacar je imenovan finančnim komisarjem in gosp. Ivan Milohnoja, finančnim koncipistom pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani.

(Prezentacija.) Č. gosp. Janez Jelenec je prezentiran za župnijo Ledine, č. g. Leopold Rihar za župnijo Gojzd in č. gosp. Franc Pavlin za župnijo Dragatuš.

(Slovanski shod v Krakovu.) Minolo nedeljo se je v starem poljskem mestu, v Krakovu, vršil shod, ki je velepomemben za avstrijske Slované in, reči smemo, tudi za nadaljni politični razvoj naše države. Slovesno se je proglašala sloga med vsemi slovanskimi narodi v Avstriji, popolna solidarnost vseh slovanskih državnih poslancev. Češki narod so zastopali državni poslanci dr. Pacak, dr. Brzorad, dr. Stransky, dr. Slama, dr. Šileny, Hořica, Martinek, Kulp in vrednik dr. Ryba, Jugoslovane pa državna poslanka in člana „Slovanske krščanske narodne zveze“ vitez Vuković in Biankini. Na kolodvoru so došle goste pričakovali ves občinski svet, narodna društva z zastavami in na tisoče ljudstva; v imenu mesta je pozdravil poslance župan Fridlein, v imenu poljskih dijakov stud. iur. Rydl. Shod

se je vršil ob mnogoštevilni udeležbi v poljski telovadnici; poljskih državnih poslancev je bilo 20 navzočih. Shodu je predsedoval državni poslanec dr. Weigel, častnimi predsedniki so bili izvoljeni dr. Pacak, dr. Stranski, dr. Brzorad, Biankini in Vuković. Shod je cesarju odposlal udanostno izjavo; dr. Pacak je shod pozdravil v imenu Čehov, Biankini v imenu Hrvatov. Državni poslanec Sokolowski je govoril o političnem položaju, o potrebi solidarnosti vseh avstrijskih Slovanov ter izražal priznanje katoliškim Nemcem pod vodstvom dr. Ebenhocha, dr. Fuchsa in grofa Falkenhayna, ki so v državnem zboru podpirali Slované v boju za ravnopravnost proti nemškoliberalni in nacijski hegemoniji. Dr. Danielak, načelnik Stojalowskega skupine v državnem zboru, je v daljšem govoru razpravljal potrebo slovanske solidarnosti. Soglasno je bilo vsprejetih v tem smislu šest resolucij, katerih omenjamo na drugem mestu. Zvečer je bil banket v hotelu „De Saxe“, katerega se je udeležilo do 300 oseb; na galerijah je bilo mnogo odličnih dam. Častni predsedniki so bili knez Sapieha, dr. Stransky in vitez Vuković. Dr. Milewski je napil združenju poljske ljudske stranke z desnico, nemški katoliški ljudski stranki, označil stališče poljskega kluba in izrazil željo, da bi zmagala v Avstriji ideja pravičnosti. Dr. Stransky je napil češko poljski zvezi, Stojalowski solidarnosti slovanskih narodov, dr. Slama boljši bodočnosti, dr. Danielak Čehom, dr. Šileny slovanski zvezi na obrtnem in trgovinskem polju, Szponder češkemu časopisju itd. Doslo je nad 200 brzojavnih pozdravov, mej njimi tudi iz Ljubljane, Gradea, Zadra, Trsta in mnogih drugih slovanskih krajev. Včeraj je zbranim poslancem priredil banket mestni zastop krakovski.

(V bolnišnico usmiljenih bratov) v Kandiji je bilo meseca novembra vsprejetih 60 bolnikov, vseh skupaj je bilo 98, od katerih je bilo ozdravljenih 39, štirje so umrli.

(Povezil) je danes opoldne mesarja Srakarja hlapec neko Ano Habič iz Ladine hišna št. 16. Nesrečnica bila je hudo poškodovana, obleka raztrgana. Zdravnik dr. Ilner, ki je prišel takoj na lice mesta, konstatoval je sicer samo lahko vnanje telesno poškodbo, toda ženska je v večji nevarnosti in bržčas so pogoji za kazensko preiskavo po § 335. k. zak. V prvi sili je žensko gospod krojač Pavšner vzel pod streho, dokler je ne prepeljejo v bolnišnico ali pa domov.

(Iz Št. Petra na Krasu) 10. decembra. S prvim dnevom tega meseca prevzel je c. kr. erar tukajšnji poštni urad v svojo last. To je za krajstopnja napredka, pa velika olajšava v tem, da prejemamo na dom vse pisma in manjše časopise brezplačno, kar ni malenkost. Hvaležni moramo biti za ta čin c. kr. erarju in vsem tistim, kateri so k temu pripomogli. Hvaležni pa tudi vodju pošte, gospodu oficijalu Karižu, da je poštne prostore tako dobro vravnal, da ni čakajočim treba več stati na mrazu itd. — Snega pri nas nimamo. Vidimo ga samo na višjih gorah, ne pa v toliki množini, kakor drugod. Zadnje dni so bila tla povlečena z ledeno sodro, dež včerajšnjega dne pa je to v večini odstranil. Danes je lep in topel solnčni dan. — Vode v prostorih Pivke imamo zadostno, če potegne mraz, bo tudi ledu, katerega se je včasih prodalo v Trst do tisoč vagonov jedno zimo. Zdaj se pa čuje, da ne bo Trst zunanega ledu več rabil. Če bo to res, bo nekaterim vsem na zaslužku velika škoda. Sicer pa ne bo več besedovanja, da je voda v Pivki za izvoz ledu kraju potrebna; mogoče se prične globeje misliti na to malenkostno vrnavo, katera kmetu leto za letom požira tisočake, državi pa davek od najboljšega zemljišča v tem kraju. —c.

(Občinske volitve in demonstracije v Velikovem.) Iz Velikovca, dne 13. dec. Nekako počasni so naši „nemški“ Velikovčani ali po malem vendar le capljajo za drugimi „velikimi“ Nemci v deželi in zunaj nje! Demonstrovali so drugod — demonstrovali tudi v slavnem „trostolpem“ Velikovu, samo za celih 14 dni pozneje! Bilo je to zadnje soboto, pravi dirindaj! Po dnevi imeli smo občinske volitev, zvečer nemškonacijski shod in zmagovalje. Pri volitvi je popolnoma pogorela — kakor ni bilo drugače pričakovati, stranka dosedanjega župana Čehnerja. Zmagali so po vsej črti nemškonacijski, s katerimi so se bili združili socijalni demokratje. Da le-te dobé na svojo stran, so nacijonalc napisali tri rudečkarje na skupno volilno listo, pri volitvi sami pa obrnili

tako, da so vsi trije — propadli!! To je res krasno plačilo rudečkarjem, ki se zastavili vse moči za nemško nacionalno mogočneco. — Imed okoličanskih kmetov je prodir g. Novak. — Zvečer bil je ves Velikovec po koncu. Nacionalci so slavili zmago s tem, da so pozvali poslanca dr. Lemiš-a in Eisele-ta na shod ter ju proslavljali kot glavna junaka obstrukcionistov. Na kolodvoru ju je pozdravljaj glavni kričar našega mesteca, Pinterič, pred mestom pa Nagele p. d. Sternwirt. Obadva živita od Slovencev, obadva sta proslavljala nemštvo. Najeta je bila godba, nosili so baklje, celo socijaldemokratsko pevsko društvo je pozdravljalo prišlece. Socijaldemokratje pozdravljajo milijonarja dr. Lemiš-a, to je res predmet za sliko v „Kikeriki“. Menda so s tem posebno hoteli zahvaliti nemške nacionalce, da so jih jutraj tako lepo pustili na cedilu. — Pri Sternwirtu je bil shod, na katerem sta Lemiš in Eisele poročala o drž. zboru, prodajala prusko robo in zabavljala, kar se je dalo. Hoteli so zapeti med drugim tudi „Wacht am Rhein“, a navzoči vladni komisar baron Ott je to zabranil, češ, da takoj razpusti shod, ako zapojejo ono izdajalsko pesem. Popivanje je trajalo do ranega jutra v nedeljo, saj so naši nacionalci v tem posebno močni. Mir se v mestu ni motil. — Meščani živé večinoma le od okoliških Slovencev. Da bi se le-ti hoteli vendar enkrat spametovati in ne nosili svojih novcev zagrizenim nasprotnikom, kmalu bi se jim ohladila vroča „nemška“ kri!

(Političen shod.) Iz Beljaka, dne 13. decembra. Včeraj je zborovalo kat.-pol. in gosp. društvo za Slovence na Koroškem pri Hanžiču v Hovčah blizu Domača. Zbralo se je lepo število slovenskih mož iz domače in sosednjih občin. Nasprotnikom bil je shod trn v peti in skušali so ga na razne načine preprečiti, a ko ni šlo, naskakovali in motili so zborovanje samo. Vodil je shod vč. gosp. župnik Gabron, kot govornika sta nastopila gg. Drag. Hribar iz Celja in Jos. Rozman iz Celovca ter razmetrivala razna pereča vprašanja politična in gospodarska. — Priteplo se je na shod nekaj razgrajčev, ki so z ugovori in ropotanjem skušali motiti govornike. Videč, da svojega namena ne dosežejo, jih je nekaj, na čelu jim „Wernberški Johan“, odšlo, jednega posebno glasnega, ki se je pozneje v drugič priklatil med zborovalce, so le-ti posadili na zrak. Poziv, naj se oglase nasprotniki za besedo in naj mirno povedó svoje misli, ostal je brezuspešen, bilo jim je samo za to, da razgrajajo. Očividno je bilo, da razgrajči niso prišli iz lastnega nagiba, marveč so bili nalašč poslani in napojeni, da nagajajo. Nasprotna stranka hoče torej s silo motiti slovenske shode, hoče, da se vzgled nemških poslancev posnema tudi med volilci! — Med zborovanjem in pozneje so zborovalce kratkočasili pevci iz Malošč z res izbornim petjem.

(Ormoška čitalnica) vabi na gledališki večer dne 19. dec. Predstavljali bodo burko „Brati ne zua“ in glumo „Štempihar mlajši“. Začetek ob 6. uri zvečer.

(Savinjski odmevi) zložil Dragotin Brvar, mestni organist v Celju. Ime skladateljstvo, katero je v cerkveni glasbi dobro znano, nam jamči za pravo in dobro vsebino teh odmevov. Obširnega strokovnega poročila v tem listu ne moremo prinašati, a bodo naj omenjene najvažnejše stvari. — Ton v odmevih je vseskozi poljuden in vse skladbe, z izjemo morda prve številke, so jako lahke za predavanje in za petje. Najvišji ton pri tenorju je visoki os, katerega se pa pri okoliščini, da drugi bas ni ravno nizek, lahko primerno zniža. Priporočali bi zato to najnovejšo skladbo posebno pevskim društvom na deželi, ker zanje ni treba Bog ve koliko izurjenih pevcev. — Na prodaj je skladba pri gosp. Dragotin Hribarju in skladatelju v Celji. Pevski vodje in orgljavači naj bi pridno po njej segli, ker primernejšega za predavanja pri društvenih veseljah skoro ne bi mogli priporočati. — Cena je 60 novčičev.

(Nedeljski počitek.) Prejeli smo naslednje vrstice: Razveselilo nas je sporočilo, da so notarski in odvetniški uradniki v Novem Mestu dobili nedeljski počitek. Kar pa je mogoče v mali dolenski metropoli, mogoče je gotovo tudi v našem stolnem mestu. Upamo, da merodajni faktorji ustrezajo tem opravičevim željam in da ta opomin ne ostane glas upijodega v puščavi: Eten za mnoge.

(Mestni svet tržaški) je imel v četrtek zvečer sejo, v kateri je župan mej drugim naznanil, da je že podpisana pogodba z inženirjem Smrekarjem glede podrobnega načrta za vodovod Reka-Bistrica.

Dalje je župan naznanil, kakor smo že poročali, da je državno sodišče odbilo pritožbo občine proti odredbi namestništva, katero je bilo razveljavilo sklep mestnega sveta, da se uniči volitev svetovalca I. Nabergoja. Vsprejet je bil predlog, da se uravna isterska cesta. Za razširjenje in olepšavo pokopališča pri sv. Ani se brez debate dovoli 350.000 gld. — Konečno je bil vsprejet predlog, da se izdelava načrtov za novo norišnico izroči mestnemu inženirju Lorenzuttiju in dovoli 9000 gld. za pomnožitev teh osobja.

(Italijani na Dunaju) Pod tem naslovom piše „Naša Sloga“: Znano je, kako so Italijani prišli v parlament in kako se ondi vedejo. Znano je, da so hoteli biti posredovalci mej Čehi in Nemci, in to oni, ki Slovincem in Hrvatom na Primorskem ne dajo nikakih pravic. Radi bi bili z desnico, v kolikor se je vlada na njo naslanjala, srce jih je vlekle k levičarjem. Po vsakem glasovanju so razglasili po novinah, da so mislili izdati to ali ono izjavo. Ob vsaki priliki so se oglašali v novinah in tako naznanjali, da so i oni tu, ako se jih nihče drugi ni hotel spominjati. Tudi sedaj, odkar je nastopil baron Gautsch igrajo isto vlogo. Gautsch se razgovarja z desnico in levico, a Italijanov ne kliče. Da pa tudi v tej dobi pozornost obračajo na se, naznanjajo v novinah, da se razgovarjajo z nemškimi veleposestniki, katere hoče vlada dobiti na svojo stran. Italijanske novine tudi naznanjajo, da hočejo poslati posebno deputacijo k minist. predsedniku, ker jih sam ne kliče.

(„Zora“.) Glasilo slovenskega katoliškega dijaštva, tretji letnik, IX. zvezek, vrednik A. Vadnal. Vsebina: „Ob starem dnevniku“, zložil Ciril. — „Zadnja čarovnica“, povest, piše A. Zdenčan. — „Prijatelju“, zložil Fr. Meško. — „Pisma prijatelju visokošolcu“, piše Evgenij. — „Pobirki iz Fosforičeve mape.“ — Glasnik.

(C. kr. trgovinsko ministerstvo) je poslalo trgovski in obrtniški zbornici naslednjo okrožnico: „Nekateri c. in kr. konzulski uradi so v najnovejšem času soglasno najnujnejše na to opozarjali, kako važno je v interesu naših trgovskih krogov, da, predno sklenejo kako trgovinsko zvezo z inozemskimi tvrdkami, zlasti z nepoznanimi, se pri tamošnjem konzulskem uradu o kreditni zmožnosti in zanesljivosti omenjene tvrdke pouče. Ob enem se je tudi na to opozorilo, da se pri poznejših prošnjah na c. in kr. konzulske urade radi odpomoči, če je domača tvrdka vsled poslovanja kakega inozemskega naročnika vže škodo trpela, ne more uspeha pričakovati, ker v teh okoliščinah one tvrdke in osebe, ki se imajo tožiti, navadno nič več nimajo, ali pa za to skrbé, da se jih ne more prijeti.“

(Razpis dobave.) C. kr. trgovinsko ministerstvo poroča trgovski in obrtniški zbornici, da se bo dne 22. decembra 1897 v ekonomičnem departementu kralj. srbskega vojnega ministerstva vršila javna ustna licitacija za dobavo pri oddelkih tega ministerstva potrebnega kancelijskega materijala. Licitacija se prične ob 9. uri dopoldne in se konča ob 1. uri popoldne. Natančnejši pogoji se lahko izvedo v gori omenjenem departement-u.

(Dobava jeklene žice.) Za napravo telefona potrebuje kralj. rumunsko poštno in telegrafsko ravnateljstvo v Bukareštu 25.000 kg pocinjene jeklene žice. Dražba v zapečatenih ponudbah se vrši 31. decembra 1897 ob 4. uri popoldne v poslopji glavnega ravnateljstva. Natančni razpis dobave se lahko pogleda tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

(Občinske volitve na Reki.) Včeraj sta Valušnig in Duimić izdala volilni oklic, v katerem naglašata, da se bodo vsi odstopivši mestni odborniki odločno upirali novim ogerskim zakonom, in da mora biti italijanščina izključni jezik v vseh mestnih uradih in zavodih. Značilno je, da Valušnig ne pozna Hrvatov na Reki, dasi po uradnih poročilih tvorijo absolutno večino prebivalstva in so pri zadnjih volitvah avtonomistom pripomogli do zmage. Zato bi Hrvatje škodili sami sebi, ko bi pobirali kostanj iz žrjavice za avtonomiste ali mažarone.

(Razpisano) je mesto c. kr. poštnega odpravnika pri c. kr. poštnem uradu v Kresnicah (okrajno glavarstvo Litija) proti službeni pogodbi in kaveiji 200 gld. Dohodki poštnega odpravnika so naslednji: 1. letna plača 120 gld., 2. uradni pavšal 20 gld., 3. letna plača 180 gld. za vzdrževanje štirikratne pešzveze med poštnim uradom in kolodvorom v Kresnicah. Prošnje v teku treh tednov na poštno in brzojavno vodstvo v Trstu.

Društva.

(Zveza slovenskih posojilnic.) Vabilo na redni občni zbor „zveze slovenskih posojilnic“, kateri se bode vršil v sredo dne 29. grudnia 1897, ob 10. uri predpoludne v sejni dvorani posojilnice v Celji. — Dnevni red: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo društvenih revizorjev. 3. Razgovor o načrtu nove zadržne postave. 5. Razni nasveti. — Opomba: Po § 11. društvenih pravil smejo se udeleževati občnega zbora pooblaščenec v „Zvezi“ stoječih posojilnic, pa tudi vsak zadržnik takšnih posojilnic. — V Celji, dne 1. grudnia 1897. — Michael Vošnjak, predsednik.

(Društvo za varstvo ptičev.) Društveniki avstrijske zveze ptičjih prijateljev na Kranjskem so povabljeni, da se številno udeležé važnega posvetovanja, katero se bode vršilo v sredo, dne 15. decembra, zvečer ob 8. uri v restavraciji hotela pri slonu.

(Bralno društvo v Žireh) ima dne 26. decembra t. l. glavni občni zbor v prostorih gospoda Fran Lengerja v Žireh h. št. 54. Začetek ob 8. uri popoldne, dnevni red je kakor sledi: 1. Pregledovanje in odobrenje računov leta 1897. 2. Volitev novega odbora za leto 1898. 3. Razni razgovori. Vsled tega se vsi društveniki uljudno vabijo, da se kakor mogoče v obilnem številu tega zbora vdeležé.

(Mestna hranilnica v Novem Mestu) razveljavila je svoj ukrep z dne 24. septembra 1896, št. 956 ter sklenila dajati zopet posojila kakor od začetka prositeljem vseh zunanjih okrajev in sicer od 1. januarja 1898 naprej.

Narodno gospodarstvo.

Domači denarni zavodi.

Težak boj bijemo Slovenci za obstanek. Sicer nihče ne more tajiti, da nismo napredovali v zadnjih 50 letih, a tujega vpliva in tuje premoči se še nismo otresli do cela. Obudili smo narodno zavest, zasnovali lepo slovstvo, marsikaj dosegli v vedi in umetnosti, in si tudi politično priborili nekaj pravic. Pa osvobodili se še nismo tujega kapitala.

Dva kapitalistična mogočna sosedu nam v tem oziru gospodujeta in bodeta gospodovala, dokler se tudi ne osvobodimo na gospodarskem polju. Hvala Bogu, da smo se začeli tudi v tem smislu gibati. Načrt socijalne preosnove slovenskih delavskih stanov nam pribori gospodarsko neodvisnost, če ga izvršimo, in v narodnem oziru je zato važnejši, kakor sto jezikovnih naredb in političnih izjav. A da se uresniči, je treba dela. Ni dosti, da samo ustanavljamo društva, snujemo posojilnice in gospodarske zadruge, — tudi skrbeti moramo, da se v istini po teh zavodih pretaka življenje; skratka: vsestransko jih moramo podpirati.

Če kak člen socijalne organizacije, uprav iz tega vzroka zaslužijo naši domači denarni zavodi podpore. Pomislimo samo, kje bi bili dandanašnji, da se naši rodoljubi že pred 40 leti osnovali nekaj solidnih denarnih zavodov! Na nas je torej, da popravimo zamujeno. Nič ne dé, da se jedenkrat poleg idejalnih nalog v slovstvu in umetnosti tudi oprimmemo najbolj materijalne snovi, denarstva. Brez te proze dandanašnji tudi ni poezije.

Podpirajmo torej domače denarne zavode, posebno s tem, da pri njih nalagamo prihranjene novce!

Taki domači zavodi so vse hranilnice po raznih slovenskih krajih, v Ljubljani (mestna), v Kranju, v Radovljici, v Novem Mestu, Celju itd.

Domači zavodi so posebno tudi Raiffeisenove posojilnice po deželi. Neprecenljivo mnogo so že koristile deželi. Po premnogih krajih so zatirale oderuštvo, in da niso izvršile do cela te ugodne konverzije pri posojilih, je krivo samo to, da jim je tu in tam nedostajalo vlog.

Domač zavod pred vsem je tudi „ljudska posojilnica“ v Ljubljani (Gradišče št. 1.) Kot zadruga z neomejenim poroštvom, ki šteje 414 članov, med njimi 40 posojilnic (Raiffeisenovih), pač daje vložnikom največjo varnost. Vlog in drugih pasiv ima 624.000 gld., tirjatev pa okolu 640.000 gld. Če se odštejejo obresti hranilnim vlogam 10.000 gold., ostane prebitka 6.000 gld. Hranilne vloge so torej polnoma pokrite. Računar v „Domoljubu“ je preračunal, da vsi člani (izvzemši hranilnice) dajejo porošstva za najmanj 6.200.000 gl., ali da so hranilne vloge desetkrat pokrite, ali varnosti za 1000 odstotkov.

Take varnosti pač vlagateljem ne podaja nobenega druge hranilnice.

Ljudska posojilnica poleg varnosti podaja tudi vlagateljem največje denarne ugodnosti. Hranilne

vloge obrestuje po 4 gld. 50 kr. od 100 gld., ne da bi kaj odtegovala, ker plača rentni davek in druge stroške iz svojega. Hranilne knjižice drugih hranilnic vsprejema kot gotovi denar in računni obresti nepretrgano tako, da se s prenosom prav nič ne zgubi, temveč takoj tečejo višje obresti. — Tudi pošne stroške plača sama in pošilja poštno-hranilnične položnice za vlaganje gotovine. Kakor se more denar vsaki dan vložiti, se more tudi vsaki dan vzdigniti.

Toliko o naših domačih denarnih zavodih! — Rhetoricati sumus et in morem declamatorum paululum lusimus! Pa menimo, da po pravici. Denarja je pri nas v Slovincih še dosti in z denarjem bi lahko oskrbeli vse domače denarne zavode, da imamo le dovolj — dobre volje!

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 14. dec. „Bud. Corr.“ poroča, da je določena zadnja seja ogerske delegacije na 20. decembra. Ta vest je tem bolj verjetna, ker se v poslaniških krogih zatrjuje, da bode do tega časa že določena obestranska kvota in se toraj istodobno lahko snide tudi avstrijska delegacija.

Praga, 14. decembra. V nedeljo zvečer je imel tajnik češkega šolskega društva Turnowski povodom predstave v narodnem gledišču kratek nagovor iz svoje lože, v katerem je slavil češko-poljsko pobratimstvo in sploh vseslovansko vzajemnost. Na podlagi denuncijatoričnega poročila nem. listov se je pričela danes proti Turnowskemu pri deželni sodišču kazenska preiskava. — Danes je bilo obsojenih zopet nekaj oseb od treh dnij do treh mesecev.

Praga, 14. dec. Sodišče je obsodilo včeraj 19 letnega klobučarskega pomočnika radi upora v štirimesečno ječo s postom. — Zjutraj sta napadla dva tehnika nekega policaja, ki je v obrambo trikrat ustrelil iz samokresa, a nobenega ranil. Napadovalca so takoj prijeli in odvedli v ječo. — Zvečer 9. t. m. so našli pred vrati nemškega gledišča med predstavo 5 cm v primeru imajočo bombo, ki bi bila lahko povzročila večjo nesrečo, da ni navzoči stražnik pravočasno odstranil z bombo zvezane tleče vrvice.

Zagreb, 14. decembra. V včerajšnji seji deželnega zbora je predlagal vladinovec Kovačević, naj se izključi opozicijski poslanec Potočnjak radi nekih razžaljivih izrazov od 30 sej. Ta predlog je po pravici v obilni meri razburil vso opozicijo, ki je glasno ugovarjala takemu nasilstvu ter dokazovala, da Potočnjak ni izgovoril besedij, ki se mu podtikajo. Ker predsednik ni hotel ugoditi njeni zahtevi, ga je z vpitjem in ropotom prisilila, da je zaključil sejo.

Budimpešta, 14. decembra. Oblastvo je prepovedalo za današnji dan nameravani shod rumunskega naroda, na katerem bi se bilo ugovarjalo zakonu glede pomažarjenja nemažarskih krajevnih imen. Prepoved se je izvršila baje radi tega, ker so bili povabljeni na shod samo rumunski volilci.

Bukarest, 14. decembra. Senator Isvorano je predložil v včerajšnji seji načrt zakona, ki določa za dvoboj ravno isto kazen, kakor za uboj.

Umrli so:

11. decembra. Bernard Podkrajšek, pomožen uradnik, 49 let, v sled želodčnega raka.
12. decembra. Meta Letnar, tesarja hči, 17 mesecev, Marije Terezije cesta 6, meningitis bacillaris. — Viktor Poljanko, črevljarski sin, 1 leto. Ulice na Grad 2, bronchitis.
13. decembra. Elizabeta Lukman, gostilničarka, 35 let, Sv. Petra cesta 3, plućnica.
V bolnišnici:
7. decembra. Alojzija Pančur, dekla, 26 let, legar.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah v mm.
13	9 zvečer	739,8	2,1	sr. sever	jasno	
14	7 zjutraj	740,2	0,0	sr. svzh.	oblačno	0,0
	2. popol.	739,4	5,8	sr. jzh.	„	

Srednja včerajšnja temperatura 2,0°, za 3,4° nad normalom.

Zahvala.

Katoliške delavke se iskreno zahvaljujejo vsem p. i. častitim gospodom duhovnikom, ki so pri naših duhovnih vajah z izbornimi govori ali kakor-koli pripomogli k našemu dušnemu pridu. Bog plačaj vsem in vsakemu na tem in onem svetu.

Eksekutivne dražbe.

- Terezije Sustarič iz Sela posestva (384, 213 in 31 gl.) dne 17. dec. 1897 in 19. jan. 1898 v Črnomlju.
Marije Orehek iz Mošenika posestvo (2355 gld.) s pritlikino (110 gld.) dne 18. dec. 1897 in 18. jan. 1898 na Brdu.
Jerneja Štrumbelja z Iga neprem. posestvo (4136 gl.), terjatev 70 gld., dne 18. dec. 1897 in 22. januarja 1898 v Ljubljani.
Janeza Stegu zemljišče na Vel. Brdu (2225 gld.) dne 18. dec. 1897 in 22. jan. 1898 v Senožečah.
Janeza Komljanca z Jermanvrha zemljišča (4070 gl.) dne 18. dec. 1897 in 19. jan. 1898 v Krškem.
Ivana Zalarja iz Hrenovic posestvo (3432 gld.) dne 18. dec. 1897 in 22. jan. 1898 v Senožečah.

Vsem prijateljem in znaneem za našemu nepozabnemu soprogu, oziroma očetu izkazano zadnjo čast, za lepe vence in za nam izraženo sožalje srčna zahvala.

V Ljubljani, dne 14. decembra 1897.

839 1—1 Rodbina Schweitzer-jeva.

Išče se za 2 ali 3 mesece izvežbana, skušena

poštna odpraviteljica,

zmožna nemškega in slovenskega jezika. — Bližji pogoji se izvedo pri o. kr. poštne uradu v St. Jurji pri Kranju. (St. Georgen bei Krainburg.) 834 2—2

St. 1515.

Razpis.

837 3—2

Za mestno hranilnico v Kranju se razpiše

služba pomožnega uradnika

z letno plačo 600 gld. proti kaveiji v enakem znesku. Služba je prvo leto provizorična, po preteku leta se pa službene razmere urade definitivno.

Prosilec naj svoje prošnje z dokazili o znanji potrebnega knjigovodstva, slovenskega in nemškega jezika, potem o starosti, šolanji in dosedanjem službovanji vložé

do dne 28. decembra t. l.

pri podpisnem županstvu.

Mestno županstvo v Kranju,

dne 11. decembra 1897.

Dunajska borza.

Dne 14. decembra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 50 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 25 „
Avstrijska zlata renta 4%	121 „ 70 „
Avstrijska krona rent 4%, 200 kron	101 „ 60 „
Ogerska zlata rent 4%	121 „ 40 „
Ogerska krona rent 4%, 200 kron	99 „ 35 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	946 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	349 „ — „
London vista	120 „ 55 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 „ 12 1/2 „
20 mark	11 „ 81 „
20 frankov (napoleonor)	9 „ 57 1/2 „
Italijanski bankovci	45 „ 60 „
C. kr. cekini	5 „ 70 „

Dne 13. decembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	159 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 „ — „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	188 „ — „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „ 10 „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	137 „ 25 „
Dunavske vravnave srečke 5%	129 „ 25 „
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 „ — „
Posojilo goriskega mesta	112 „ 50 „
4% kransko deželno posojilo	98 „ 20 „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 „ 40 „
Prioritetne obveznice državne železnice	225 „ 50 „
„ južne železnice 3%	183 „ 70 „
„ južne železnice 5%	124 „ 50 „
„ dolenskih železnice 4%	99 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	200 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	156 „ — „
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 „ — „
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 „ 50 „
Salmove srečke, 40 gld.	74 „ 25 „
St. Genois srečke, 40 gld.	79 „ — „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	57 „ — „
Ljubljanske srečke	23 „ 75 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	160 „ — „
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3400 „ — „
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	413 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	77 „ — „
Splošna avstrijska stavbinska družba	92 „ — „
Montanska družba avstr. plan.	126 „ 10 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	166 „ — „
Papirnih rubljev 100	128 „ — „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri zrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.